

Eugeniusz Smolar

SPEC-KOMISJA DS. WPŁYWÓW ROSYJSKICH W POLSCE

Idzie dalej niż Komisji McCarthy'ego – eliminuje opozycję

28 maja 2023 r. Sejm odrzucił negatywne stanowisko Senatu i uchwalił ustawę o powołaniu komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne RP w latach 2007-22.

29 maja prezydent Andrzej Duda podpisał ustawę i przesłał ją do rozpatrzenia przez Trybunał Konstytucyjny. Jego podpis jednak oznacza, że ustawa natychmiast wchodzi w życie. Należy odnotować, że sędziowie Trybunału Konstytucyjnego w swojej przeważającej większości zostali nominowani przez rządzącą partię i pozostają lojalni wobec niej.

Oto podstawowe przepisy ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r.:

Ustawa o Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007–2022

http://orka.sejm.gov.pl/proc9.nsf/ustawy/2838_u.htm

Większość w parlamencie powołuje specjalną 9-osobową komisję, która poza systemem wymiaru sprawiedliwości ma być władna do wydawania decyzji o charakterze administracyjnym.

Członkowie komisji będą mogli oskarżyć każdego, podważyć każdą wcześniejszą decyzję, i skazać każdego na śmierć cywilną bez wyroku sądowego, co przewiduje Konstytucja RP.

Na celowniku komisji znaleźć się mogą wszyscy: politycy, urzędnicy, funkcjonariusze publiczni, członkowie kadry kierowniczej przedsiębiorstw państwowych i prywatnych, także sędziowie, naukowcy i dziennikarze.

Polityk nie będzie w stanie uczestniczyć w wyborach czy obejmować stanowiska. Sędzia, urzędnik, dziennikarz czy naukowiec będą mogli po napiętnowaniu zostać wyrzuceni z pracy a też na mocy decyzji tej komisji dziennikarz może zostać zmuszany do złamania tajemnicy dziennikarskiej. W systemach demokratycznych nigdy żaden organ nie miał takich kompetencji. Politycy będą ustalali, kto jest zdrajcą narodu.

Decyzje komisji będą ostateczne i choć można się będzie od nich odwołać do sądu, ten może wydać wyrok po wielu miesiącach lub latach, uniemożliwiając czołowym politykom opozycji, w tym Donaldowi Tuskowi, który wydaje się być głównym celem, uczestniczenie w jesiennych wyborach do parlamentu.

Uprawnienia komisji mają być praktycznie nieograniczone, a odpowiedzialność żadna.

Będzie to, wbrew Konstytucji, specjalny trybunał wydający wyroki nazwane „decyzjami” i wymierzający arbitralnie kary nazwane „decyzjami administracyjnymi”.

Komisja będzie analizować:

- uczestniczenie w tworzeniu prawa przez posłów, członków rządu lub innych reprezentantów organów władzy publicznej lub spółek;
- udział w negocjacjach, przygotowywaniu stanowiska rządu do negocjacji i zawieraniu umów na forum międzynarodowym;
- wszelkie czynności urzędowe, w tym tworzenie, powielanie i udostępnianie informacji osobom trzecim;
- przygotowanie, wpływanie na treść i wydawanie decyzji administracyjnych;

- podejmowanie decyzji w imieniu organu władzy publicznej lub spółki, w szczególności zawieranie umów, udział w negocjacjach czy wybór kontrahenta;
- dysponowanie finansowymi środkami publicznymi lub spółki.

Komisja mocą decyzji administracyjnych będzie mogła:

- wydawać zakazy pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi do 10 lat;
- cofnąć poświadczenie bezpieczeństwa na 10 lat lub zakazać jego udzielania, co eliminuje daną osobę z możliwości zajmowania czołowych stanowisk w państwie;
- uchylać wcześniejsze decyzje administracyjne;
- nałożyć grzywnę na świadka, który odmówi współpracy z komisją (do 50 tys. zł, to jest około 10 000 €/%);
- ma mieć nieograniczony dostęp do akt postępowań przygotowawczych i sądowych;
- może zdecydować o jawności rozprawy, w trakcie której odbywa się przesłuchanie radcy prawnego lub adwokata co do faktów objętych tajemnicą zawodową;
- zgromadzona dokumentacja ma być wyłączona spod ustawy o dostępie do informacji publicznej – czyli nikt nie będzie miał w nią wglądu;
- raport komisji oraz wydane decyzje administracyjne mają być jawne, udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej, co jest równoznaczne z pozbawieniem obwinionego czci i dobrego imienia;
- członków komisji nie będzie można pociągnąć do odpowiedzialności za ich działania oraz decyzje w ramach komisji.

Pogwałcone zasady

Zdaniem ogromnej większości ekspertów prawnych, z wyjątkiem znanych zwolenników PiS, proponowane rozwiązania łamią podstawowe normy, na których opiera się współczesny porządek prawny.

1. Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa (art. 7 konstytucji). Zasada ta ma przeciwdziałać dowolności działania organów władzy publicznej i uniemożliwia zwolnienie sprawujących władzę z odpowiedzialności prawnej.
2. Ustawa karna nie może działać wstecz (*Nullum crimen sine lege praevia*, czyli nie ma przestępstwa bez ustawy, art. 42 ust. 1 konstytucji). Czyn tylko wtedy jest karalny, gdy był zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia.
3. Czyn zabroniony musi być dostatecznie określony (art. 42 ust. 1 konstytucji). Przepis określający czyn zabroniony musi być tak sformułowany, aby jego opis dawał możliwość przewidzenia, jakie postępowanie jest karalne. Tymczasem, mamy brak klarownej i precyzyjnej definicji „wpływów rosyjskich” – zgodnie z dosłownym brzmieniem ustawy za taki wpływ będzie można uznać każdy kontakt z władzami Rosji czy z jakimkolwiek Rosjaninem bądź kimś, kto zostanie arbitralnie uznany za promującego interesy Federacji Rosyjskiej.
4. Uchyla domniemanie niewinności, dopóki wina nie zostanie stwierdzona prawomocnym wyrokiem sądu (art. 42 ust. 3 konstytucji). Komisja nie jest sądem w rozumieniu art. 175 ust. 1 konstytucji.
5. Łamie zasadę trójpodziału władzy (art. 10 ust. 1 konstytucji). Komisja jest organem administracji publicznej powoływanym przez Sejm, lecz jej działanie wchodzi w zakres działania władzy sądowniczej.

6. Gwałci podstawy poprawnej legislacji wynikającą z zasady demokratycznego państwa prawa wyrażonej w art. 2 konstytucji). Istnieje już ustawa o sejmowej komisji śledczej, są procedury odbierania praw publicznych czy cofania poświadczenia bezpieczeństwa. Dublowanie istniejących instytucji i procedur prowadzi do chaosu prawnego.

Niezgodność z prawem Unii Europejskiej

Ustawa łamie zasady Karty Praw Podstawowych UE dotyczące odpowiedzialności karnej, postępowania odwoławczego oraz działalności gospodarczej. Projekt narusza również art. 6, 7 i 13 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka gdyż ogranicza możliwości sprawowania funkcji publicznych, ogranicza prawa do sądu i nie precyzuje zasady odpowiedzialności karnej.

Powstał twór w polskim ustroju całkowicie nieznanym, niemieszczący się w ramach konstytucyjnych czy praw UE. Komisja będzie narzędziem zniszczenia każdego, kto przeciwstawia się obecnej władzy, pozornie w świetle prawa stworzonego przez tę ustawę.